

Høringsnotat – bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.

1. Baggrund

Udkast til ny bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. har været i ekstern høring i perioden fra den 12. maj til den 9. juni 2021 hos en bred kreds af organisationer og interessenter.

Bekendtgørelsen vil gælde for ansøgninger om grundbetaling for 2021 og træder i kraft den 1. august 2021.

Landbrugsstyrelsen har modtaget et enkelt eksternt høringssvar fra Landbrug & Fødevarer, i samarbejde med SEGES.

Notatet indeholder Landbrugsstyrelsens bemærkninger til høringspartneres væsentligste kommentarer til de aktuelle ændringer i udkastet til bekendtgørelse.

Der er ikke foretaget ændringer i bekendtgørelsen på baggrund af høringen. Der er derimod foretaget enkelte lovtekniske præciseringer af § 43, stk. 2 og 3.

Notatet omhandler ikke høringssvar modtaget fra statslige myndigheder.

2. Landbrug & Fødevarer i samarbejde med Seges

Der er udtaget de mest substantielle bemærkninger til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. For detaljerede oplysninger om indhold henvises der til det fremsendte høringssvar, som kan ses på høringportalen.

2.1. Formålet med MFO ift. kravene i den nye § 43

Landbrug & Fødevarer påpeger, at disse tiltag er ude af proportioner i forhold til, at hovedformålet med at etablere miljøfokusområder er at fremme biodiversiteten, jævnfør punkt 44 i præambelen i forordning 1307/2013, hvor det fremgår, at ”Der bør etableres miljømæssige fokusområder, navnlig for at beskytte og forbedre især biodiversiteten på landbrug.” Landbrug & Fødevarer kan derfor ikke se nødvendigheden af at stille disse ekstra krav.

Landbrugsstyrelsen skal bemærke, at formålet med efterafgrøder og grønt plantedække er at bidrage til optagelse af resterende kvælstof, hvorfor det ikke vil være i overensstemmelse med dette formål at tillade blandinger af efterafgrøder, som ifølge AU’s rapport ”Levering på bestillingen ”Flerårigt sædskifte med tætning som alternativ til plig-tige efterafgrøder” risikerer at øge udvaskningen af kvælstof, hvis der ikke stilles krav om maksimum andel af kvælstoffikserende arter.

På denne baggrund vil det være i overensstemmelse med artikel 45(9) i forordning (EU) nr. 639/2014 at fastsætte, at kvælstoffikserende arter maksimalt må udgøre 25 pct. af frøantallet i en efterafgrødeblanding med ikke-fikserende arter. I AU rapporten 'Levering på bestillingen "Flerårigt sædskifte med tætning som alternativ til pligtige efterafgrøder"' med journal nummer 2020-0062370 vurderes det, at det fortsat er sandsynligt, at der gennemsnitligt ikke vil ske en merudvaskning i forhold til udlæg af en normal pligtig efterafgrøde, såfremt der udlægges efterafgrøder med maksimalt 25 pct. kvælstoffikserende arter og der modregnes en højere gødningsmæssig/udbyttmæssig eftervirkning (svarende til 50 kg N/ha).

Den gødningsmæssige eftervirkning bliver alene et krav for efterafgrødeblandinger udlagt som pligtige- og husdyrefterafgrøder, hvor den ønskede kvælstofeffekt er det primære formål med udlægningen.

Endvidere skal det bemærkes, at reglerne for brug af efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter ensrettes mest muligt på tværs af efterafgrødeordningerne, hvilket vil minimere regelforvirringen.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.2 Landbrugere der ikke anmelder pligtige efterafgrøder

Landbrug & Fødevarer påpeger, at kravene lukker muligheden for, at landmænd som ikke anvender MFO efterafgrøderne som pligtige efterafgrøder, vil få en mere fri ramme til at anvende de nye kvælstoffikserende arter. F.eks. i forbindelse med "conservation agriculture."

Landbrugsstyrelsen anerkender, at der er en ekstra betingelse for at kunne benytte kvælstoffikserende efterafgrøder. Landbrugsstyrelsen fastholder, at muligheden for at udlægge efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter er til stede, uagtet de ikke benyttes til pligtige efterafgrøder.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.3 Fysisk kontrol af blandingskravet

Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis der ved en fysisk kontrol konstateres manglende bilag, men kravet til fysisk kontrol af blandingskravet er opfyldt i marken (dvs. minimum 2 arter per kvadratmeter), da skal marken godkendes. Landbrug & Fødevarer ser det som ude af proportioner, hvis bortkomst af bilag reelt kan betyde underkendelser af hele marker, selvom marken reelt opfylder krav til etableringstidspunkt, blandingsforhold, mv.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at der på fysisk kontrol først og fremmest kontrolleres for dækningsgrad, og at bilagskontrol af blandingsforhold og godkendte arter foretages, i det omfang kontrolløren skønner det nødvendigt. Den samlede dækningsgrad af tilladte N-fikserende og ikke fikserende arter vurderes ud fra trappemodellen efter samme metode som vurdering af dækningsgrad for ikke fikserende efterafgrødeblandinger i dag.

Dokumentationskravet er én blandt flere betingelser knyttet til brugen af efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter. Der er dog mulighed for efter aftale med kontrolløren, at eftersende bilag efter kontroltidspunktet.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.4. Blandingskrav bør godkendes ved hjælp af bilagsdokumentation

Landbrug & Fødevarer påpeger, at hvis blandingskravet ikke er opfyldt ved den fysiske kontrol i marken (f.eks. fordi den ene art er blevet dominerende eller ikke er spiret), bør blandingskravet godkendes ved hjælp af dokumentationen fra de bilag, som landmanden opbevarer.

Landbrugsstyrelsen noterer bemærkningen, og henviser til svaret ovenfor, til bemærkning 2.3.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.5. Bilagsdokumentation for blandingskrav ved fysisk kontrol i andre tilfælde

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det også bør være muligt i andre tilfælde, hvor arealer underkendes, at kunne opfylde blandingskravet ved bilagsdokumentation, efter en fysisk kontrol i marken. Hvis landmanden alternativt har dokumentation liggende i forhold til, at der er udsået en blanding, bør dette også anerkendes.

Landbrugsstyrelsen noterer ønsket om at anvende dokumentation for blandingskravet for alle efterafgrødeblandinger til senere ændringer.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.6. Om landbrugerens blandinger af efterafgrødearter

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er lagt op til, at der skal bruges en færdigblandet efterafgrødeblanding. Det bør være muligt, selv at blande forskellige arter, hvis det kan dokumenteres ud fra salgsbilag/fakturaer, hvad der er indkøbt.

Indholdet af egne blandinger kan dokumenteres ved at lave en blandingstabel baseret på arternes tusindkornsvægt (TKV). Med et bredt udbud af mulige bælgplanter, der kan anvendes i blandingerne, vil der være mange landmænd, der vil ønske at bruge de nye muligheder til at designe og eksperimentere med blandinger, der passer til specifikke formål. Det kan forventes, at udbuddet af blandinger bliver begrænset, da frøfirmaerne ikke kan satse på et bredt sortiment af blandinger, der tilfredsstiller forskellige jordtyper, brugstyper og klimatiske forhold, og helt overordnet bør landmandens valg af efterafgrødeblandinger være uafhængig af udbudte kommercielle blandinger.

Landbrugsstyrelsen noterer forslaget om at landbruger kan indkøbe frø og selv sammensætte efterafgrødeblandingerne.

AU har bl.a. vurderet, at frøblandingen maksimalt må indeholde 25 pct. af visse tilladte kvælstoffikserende arter målt ud fra frøantal.

Landbrugsstyrelsen har ud fra en samlet betragtning om bl.a. at sikre den kvælstofreducerende effekt vurderet, at kravet om brug af færdigblandinger bidrog til en hensigtsmæssig og håndterbar kontrol af alternativet.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.7. Vedrørende destruktionsdatoen

Landbrug & Fødevarer bemærker, at destruktionsdatoen for kvælstoffikserende efterafgrøder på lerjord bør rykkes til efteråret. Da udvaskningen på lerjord er langt mindre end på sandjord, foreslår SEGES at destruktionsdatoen sættes til 20. oktober på lerjord.

Landbrugsstyrelsen noterer bemærkningen om udfordringer ved destruktionsdato den 1. februar.

Landbrugsstyrelsen har fastsat destruktionsdatoen af efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter til 1. februar med udgangspunkt i analyser foretaget af AU.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.8. Vedrørende frivillige målrettede efterafgrøder

Landbrug & Fødevarer bemærker vigtigheden af, at det fremadrettet bliver muligt også at anvende efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter i den målrettede miljøregulering (Frivillige målrettede efterafgrøder).

Indtil dette gennemføres, vil Landbrug & Fødevarer stærkt appellere til, at der i forbindelse med kontrollen af de forskellige efterafgrødeordninger anvendes en fleksibel tilgang, så længe der på arealerne kan findes det antal efterafgrøder, der er nødvendige for samlet set at opfylde kravene og ordningerne.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at Landbrugsstyrelsen arbejder for at efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter kan implementeres for de frivillige målrettede efterafgrøder fra 2022.

Landbrugsstyrelsen har noteret ønsket om, at der anvendes en fleksibel tilgang til kontrol af de forskellige efterafgrødeblandinger.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

Landbrugsstøtte og Geodata den 1. juli 2021.